

Aan de gemeenteraad

Domein	: Ruimtelijke Ontwikkeling	Ons kenmerk	: D642239
Team	: Beleid	Zaaknummer	: Z23 128087
Contactpersoon	: Timo Boekel	Uw brief van	:
		Uw kenmerk	:
Bijlage(n)	: 1	Verzenddatum	: 20 juni 2023

Onderwerp : Uitgangspuntennotitie Herijking RES 2.0 NHN

Geachte raad,

De energietransitie is in volle gang en in de uitvoering komt alles samen: de opwekking van duurzame energie, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de noodzakelijke uitbreiding van de energie-infrastructuur. Deze onderwerpen zijn in de regio Noord-Holland Noord samengebracht onder de noemer Energieregio NHN. Hierdoor kan er slimmer worden samengewerkt en sneller resultaat worden geboekt. Drie à vier keer per jaar vindt er een groot bestuurlijk overleg plaats, waar alle gemeenten van de regio, de provincie, het waterschap en de belangrijkste stakeholders samenkomen. Na ieder overleg ontvangt u als volksvertegenwoordiger een raadsinformatiebrief, zodat u op de hoogte bent van de ontwikkelingen en de voortgang. Daarnaast wordt er met regelmaat een online uitzending verzorgd voor iedereen die geïnteresseerd is voortgang van de energietransitie in de regio.

In deze raadsinformatiebrief:

- Regionale Energiestrategie
 - o Herijking van de RES: de deur op een kier voor nieuwe zoekgebieden
 - o Forse groei zon op dak
- Warmtetransitie in de gebouwde omgeving
 - o Ondersteuning voor gemeenten door Servicepunt Duurzame Energie
 - o Nationaal programma lokale warmtetransitie van start
- Energie-infrastructuur
 - o Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (pMIEK)
 - o Geplande netuitbreidingen en slimme oplossingen bij netcongestie
 - o Opgave laagspanningsnet
 - o Waterstof
- Uitzending 'Energieregio NH gaat door!' op 28 juni van 19:30 – 21:00
- Bustour voor volksvertegenwoordigers op 20 oktober

Regionale Energiestrategie

De deur op een kier voor nieuwe zoekgebieden voor de Herijking RES NHN

In de RES-regio Noord-Holland Noord wordt hard gewerkt om de ambities voor 2030 te realiseren. Dit betekent dat er vergunningen verleend worden voor zonneweides, de voorbereiding voor nieuwe windturbines in volle gang is en dat er een forse groei zichtbaar gaat

worden van zon op grote daken. De RES 1.0 is twee jaar geleden vastgesteld. Daarbij is de afspraak gemaakt dat wijzigingen op de kaart met zoekgebieden mogelijk moeten zijn. De provincie, gemeenten en waterschappen hebben besloten dat dit het goede moment is om te inventariseren welke wijzigingen gewenst zijn. Zo zijn en worden er nieuwe zoekgebieden aangedragen, moeten zoekgebieden in de uitvoeringsfase worden aangepast om de opwekking van hernieuwbare energie goed mogelijk te maken en ook het OER-traject langs de Rijkswegen in Noord-Holland geeft aanleiding om zoekgebieden aan te passen.

Gemeenten aan zet

Gemeenten zijn aan zet waar het gaat om toevoegen of aanpassen (vergroten, verkleinen, schrappen) van zoekgebieden. Naast eigen initiatief van gemeenten kunnen initiatieven ook worden aangedragen door bijvoorbeeld ontwikkelaars, energiecoöperaties, inwoners en bedrijven en ook door medeoverheden zoals de waterschappen of Rijkswaterstaat. Voor alle initiatieven geldt dat de gemeente de uiteindelijke afweging maakt of deze initiatieven worden toegevoegd op de kaart van zoekgebieden. Indien er een wijziging is, dan neemt het college een besluit en informeert zij de raad hierover. In het eerste kwartaal van 2024 worden alle wijzigingen op de kaart besproken in het Bestuurlijk Overleg van de Energieregio NHN. In het tweede kwartaal van 2024 kan de herijkte kaart (de RES 2.0) van NHN opnieuw worden vastgesteld door de gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van de waterschappen.

Lokale ontwikkelingen

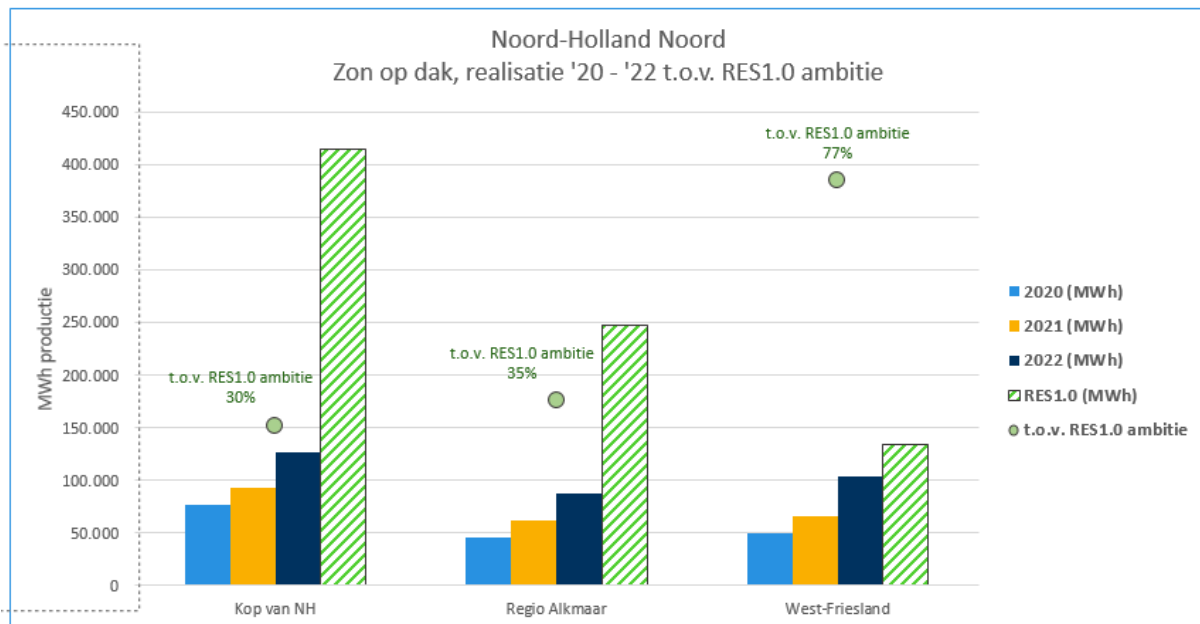
De gemeente Castricum is betrokken bij het project genaamd de Energieroute. Dit project vloeit voort uit het programma OER (Opwek Energie op Rijkswaterstaatsgronden). Eind juni participeren inwoners en belanghebbenden over manier waarop zonne-energie langs de A9 opgewekt kan worden. Naar verwachting wordt het eindresultaat – de voorkeursvariant – in november opgeleverd. Dit kan als input worden gebruikt voor de herijking.

RES 2.0 biedt duidelijkheid

De Herijking dient meerdere doelen: het is voor de partners in de RES (gemeenten, waterschappen, provincie) van belang om inzicht te krijgen in de voortgang van de realisatie om zo hun ambitie in de zoekgebieden tijdig te kunnen realiseren. Voor de netbeheerders dient de geactualiseerde kaart als een bouwsteen om uitbreiding van het netwerk op te plannen. Tot slot scheidt een actuele kaart met zoekgebieden duidelijkheid voor inwoners, ontwikkelaars en andere belanghebbenden. Zij weten zo waar ze kunnen meepraten en meedoen.

Forse groei zon op dak

De Kop van Noord-Holland, Regio Alkmaar en West-Friesland hebben ieder een forse doelstelling voor zon op dak opgenomen in de RES. De afgelopen jaren is een forse groei van gemiddeld 30% per jaar te zien. Dat is heel mooi! Tegelijkertijd zijn er nog veel daken onbenut en zit netcongestie op veel plaatsen de snelle groei in de weg. De provincie heeft de online tool 'Zonnedakje' ter beschikking gesteld, waarmee gemeenten hun beleid kunnen opstellen en groei kan worden gemonitord.

Warmtetransitie in de gebouwde omgeving

Ondersteuning voor gemeenten door Servicepunt Duurzame Energie

In het klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten een regisserende rol hebben bij de energietransitie in de gebouwde omgeving. Vooral het verduurzamen van de warmtevoorziening is een grote uitdaging. Dit is voor gemeenten een betrekkelijk nieuwe rol waardoor kennis en ervaring vaak nog beperkt zijn. Daarom stelt de provincie het Servicepunt Duurzame Energie (SPDE) beschikbaar. Het SPDE ondersteunt gemeenten, regio's en andere betrokkenen in Noord-Holland bij de energietransitie door het delen van kennis en ervaring, het bieden van expertise en door op te treden als facilitator voor het onderlinge gesprek. Gemeenten kunnen bij het SPDE terecht voor het volgen van kennisbijeenkomsten, voor praktijkgerichte leertrajecten (leerlabs), voor 1-op-1 advies en voor praktische tools en kennisproducten. Meer informatie is te vinden op [de website van Het Servicepunt](#).

Nationale programma lokale warmtetransitie van start

Vóór 2030 moeten in Nederland 1,5 miljoen woningen en vele andere gebouwen zijn verduurzaamd en/of van het aardgas af. Om gemeenten hierbij te ondersteunen met één loket, is sinds 1 januari 2023 het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) gestart. Het NPLW bouwt voort op de ervaring, kennis en producten van het landelijke Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) en het landelijke Expertise Centrum Warmte (ECW), die overgaan naar het NPLW. De activiteiten van het NPLW komen deels overeen met die van het SPDE. Om overlap van activiteiten te voorkomen en synergie te bevorderen zijn provincie en het SPDE de samenwerking met het NPLW aangegaan.

Naast de ondersteuning die het NPLW biedt, wordt vanaf 1 juli vanuit het Rijk ook subsidie aan regio's beschikbaar gesteld voor het opzetten van een lokale ondersteuningsstructuur. In Noord-Holland bestaat met het SPDE al een goed functionerende ondersteuningsstructuur. Daarom hebben provincie, het SPDE en het NPLW met gemeenten diverse regionale bijeenkomsten

georganiseerd, om te bespreken hoe deze subsidie, aanvullend op de bestaande ondersteuning, het beste kan worden ingezet. Hierbij kwam naar voren dat er behoefte is aan expertise op het vlak van: juridische zaken, strategie, warmtetechnieken, wijkaanpakken, bewonersparticipatie en de inzet van data. Daarnaast is er behoefte aan uitvoeringscapaciteit voor collectieve inkoopacties, isolatieprogramma's, individuele en wijkaanpakken en uitrol van (regionale) warmtenetten.

Energie-infrastructuur

Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat

Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben afgesproken dat in iedere provincie gestart wordt met Integraal Programmeren van het Energiesysteem. Dit heeft in de provincie Noord-Holland in maart van dit jaar geresulteerd in een provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) en een Energievisie voor de regio's Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid. Deze documenten zijn [hier terug te vinden](#). De pMIEK Noord-Holland Noord is in maart 2023 door Gedeputeerde Staten van de provincie vastgesteld.

De volgende stap is het opstellen van een uitvoeringsprogramma. Dit programma vormt de basis voor de uitvoering van het pMIEK:

- het nader onderzoeken van projecten
- werken aan ruimtelijke borging in de omgevingsplannen en -visies van gemeenten en provincie
- de borging in de investeringsplannen van de netbeheerders
- de borging in het nationale MIEK
- het verder uitwerken van samenwerkingsafspraken voor de voorbereiding en realisatie van projecten
- het uitwerken van flankerend beleid en het agenderen van beleidskwesties op Rijksniveau.

Daarnaast wordt voor de volgende pMIEK, die begin 2025 moet worden vastgesteld, een bestuurlijke startnotitie opgesteld waarin de rollen, taken, bevoegdheden, governance, participatieproces, MER-aspecten en planning voor de totstandkoming van de pMIEK 2.0 worden vastgelegd. Deze startnotitie is de basis voor het proces voor het pMIEK 2.0. In de komende maanden wordt op regionaal niveau een samenwerking opgezet tussen (in ieder geval) gemeenten, waterschappen, provincie en netbeheerders om tot het uitvoeringsprogramma pMIEK 2023 en de startnotitie pMIEK 2025 te komen. Het uitvoeringsprogramma en de startnotitie zijn in het vierde kwartaal van 2023 gereed.

Geplande netuitbreidingen

Gemeenten, provincie en de netbeheerders TenneT en Liander werken samen als 'Taskforce energie-infrastructuur' aan het realiseren van de energie-infra die nodig is voor het structureel oplossen van de netcongestie en de ontwikkelingen in de provincie Noord-Holland. In gezamenlijke, lokale sessies wordt gewerkt aan het voorkomen van vertraging van de randvoorwaardelijke netuitbreidingen, om zo de bestaande knelpunten in het elektriciteitsnet zo snel mogelijk op te lossen. Hierbij wordt onder andere gekeken naar een gezamenlijke werkplanning en het beheersen van kansen en risico's. Kennisdeling tussen gemeenten onderling van opgedane inzichten en succesvolle aanpakken, is hier een belangrijk onderdeel van.

Slimme oplossingen bij netcongestie

De Taskforce energie-infrastructuur biedt ondersteuning aan bedrijven, maatschappelijk vastgoed, gemeenten en ontwikkelaars die tegen acute netcongestie aanlopen en daardoor niet kunnen uitbreiden, verduurzamen of zich kunnen vestigen. Deze ondersteuning wordt aangeboden in de vorm van:

- subsidies (provinciale subsidie voor slimme oplossingen bij netcongestie 2023 en Kansen voor West)
- informatie op de website
- een community met experts op het gebied van slimme netoplossingen die informatie delen en contacten leggen.

Ook heeft de Taskforce fixers in dienst waar bedrijven, gemeenten etc. kosteloos een beroep op kunnen doen. Deze fixers kunnen de bedrijven helpen in hun zoektocht naar oplossingen en kunnen bedrijven begeleiden bij de realisatie van oplossingen.

Laagspanningsnet

Ook het laagspanningsnet loopt tegen de grenzen aan. Netbeheerder Liander heeft hierover een bericht gepubliceerd: [Ook elektriciteitsnet in woonwijk loopt tegen grenzen aan | Liander](#). Ook inwoners en kleine ondernemingen kunnen te maken gaan krijgen met het elektriciteitsnet dat volloopt. Om woningeigenaren zoveel mogelijk te helpen, gaat Liander hen waar mogelijk toch aansluiten door het net tijdelijk extra te belasten. Daarnaast moet het elektriciteitsnet in de woonwijken flink worden uitgebreid. Liander werkt hiervoor aan een aanpak, om zo netcongestie op het laagspanningsnet voor te kunnen blijven. Dit houdt in dat in de woonbuurten één op de drie straten open moet voor extra kabels en dat het aantal transformatorhuisjes ten minste moet worden verdubbeld. Hiervoor gaat Liander per gemeente overkoepelende afspraken maken, waardoor vaart gemaakt kan worden. In deze afspraken worden uitgangspunten vastgelegd over onder andere vormgeving, locaties, participatie etc.

Waterstof

Noord-Holland heeft van Europa de status van Hydrogen Valley gekregen. De Hydrogen Valley-status is een Europese toekenning voor regio's die zich op een onderscheidende manier inzetten voor het ontwikkelen van een energiesysteem op basis van duurzame waterstof. Op de aspecten 'publiek-private samenwerking' en 'financiering' wordt de regio zelfs als een 'bestpractice' genoemd!

Het betreft een samenwerking van de clusters in het Noordzeekanaalgebied en Noord-Holland-Noord. Met de toekenning van de Hydrogen Valley-status maakt de regio officieel deel uit van het Europese verduurzamingsprogramma. Daarmee heeft de regio betere toegang tot kennis en financiering vanuit Europa, wat voor een versnelling kan zorgen om de energievoorziening te verduurzamen.

Er zijn veel ontwikkelingen op het gebied van waterstof. Zowel in de productie van waterstof, als ook in transport, opslag en toepassing van waterstof in de industrie, zware mobiliteit en in de agri-sector. Ook zal waterstof een rol spelen bij het in balans houden van het elektriciteitsnet. De coördinatie en stimulatie van de waterstofontwikkelingen worden voor het Noordzeekanaalgebied uitgevoerd door het Programmabureau NZKG. Voor de ontwikkelingen in Noord-Holland Noord is het Ontwikkelingsbedrijf NHN samen met de New Energy Coalition het aanspreekpunt.

Agenda

Uitzending 'Energieregio NH gaat door!' op 28 juni van 19:30 – 21:00

In Noord-Holland wordt hard gewerkt aan de uitvoering van de Regionale Energiestrategie, de verduurzaming van onze woningen en bedrijventerreinen, en de uitrol van bijbehorende energie-infrastructuur. Tijdens deze interactieve uitzending wordt u bijgepraat over de laatste ontwikkelingen en komen goede voorbeelden uit de regio's aan het woord. Aanmelden kan [hier](#).

Bustour Energieregio NH

Na een zeer goed ontvangen bustour in Noord-Holland Noord in 2022 wordt er op 20 oktober 2023 opnieuw een bustour voor volksvertegenwoordigers van Noord-Holland georganiseerd. Deze keer zal de route in Noord-Holland Zuid gereden worden en neemt het programma de deelnemers mee langs verschillende relevante locaties waar zichtbaar wordt gewerkt aan de energietransitie. Uiteraard wordt er ook voor een smakelijke lunch op een fijne locatie gezorgd. De uitnodiging voor deze bustour volgt via de griffies.

Wilt u regelmatig op de hoogte worden gehouden? Schrijf u dan in voor de nieuwsbrief op www.energieregionh.nl, dan blijft u op de hoogte van de kennissessies en alles wat er binnen de energieregio gebeurt.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'W. van Twuijver', with a large, sweeping flourish at the end.

De heer W. van Twuijver
secretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H.C. Heerschop', with a horizontal line extending to the right.

Mevrouw H.C. Heerschop
waarnemend burgemeester

Raadsinformatiebrief Energieregio Noord-Holland Noord

Geachte leden van de raad,

De energietransitie is in volle gang en in de uitvoering komt alles samen: de opwekking van duurzame energie, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de noodzakelijke uitbreiding van de energie-infrastructuur. Deze onderwerpen zijn in de regio Noord-Holland Noord samengebracht onder de noemer Energieregio NHN. Hierdoor kan er slimmer worden samengewerkt en sneller resultaat worden geboekt. Drie à vier keer per jaar vindt er een groot bestuurlijk overleg plaats, waar alle gemeenten van de regio, de provincie, het waterschap en de belangrijkste stakeholders samenkomen. Na ieder overleg ontvangt u als volksvertegenwoordiger een raadsinformatiebrief, zodat u op de hoogte bent van de ontwikkelingen en de voortgang. Daarnaast wordt er met regelmaat een online uitzending verzorgd voor iedereen die geïnteresseerd is voortgang van de energietransitie in de regio.

In deze raadsinformatiebrief:

- Regionale Energiestrategie
 - o Herijking van de RES: de deur op een kier voor nieuwe zoekgebieden
 - o Forse groei zon op dak
- Warmtetransitie in de gebouwde omgeving
 - o Ondersteuning voor gemeenten door Servicepunt Duurzame Energie
 - o Nationaal programma lokale warmtetransitie van start
- Energie-infrastructuur
 - o Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (pMIEK)
 - o Geplande netuitbreidingen en slimme oplossingen bij netcongestie
 - o Opgave laagspanningsnet
 - o Waterstof
- Uitzending 'Energieregio NH gaat door!' op 28 juni van 19:30 – 21:00
- Bustour voor volksvertegenwoordigers op 20 oktober

Regionale Energiestrategie

De deur op een kier voor nieuwe zoekgebieden voor de Herijking RES NHN

In de RES-regio Noord-Holland Noord wordt hard gewerkt om de ambities voor 2030 te realiseren. Dit betekent dat er vergunningen verleend worden voor zonneweides, de voorbereiding voor nieuwe windturbines in volle gang is en dat er een forse groei zichtbaar gaat worden van zon op grote daken. De RES 1.0 is twee jaar geleden vastgesteld. Daarbij is de afspraak gemaakt dat wijzigingen op de kaart met zoekgebieden mogelijk moeten zijn. De provincie, gemeenten en waterschappen hebben besloten dat dit het goede moment is om te inventariseren welke wijzigingen gewenst zijn. Zo zijn en worden er nieuwe zoekgebieden aangedragen, moeten zoekgebieden in de uitvoeringsfase worden aangepast om de opwekking van hernieuwbare energie goed mogelijk te maken en ook het OER-traject langs de Rijkswegen in Noord-Holland geeft aanleiding om zoekgebieden aan te passen.

Gemeenten aan zet

Gemeenten zijn aan zet waar het gaat om toevoegen of aanpassen (vergroten, verkleinen, schrappen) van zoekgebieden. Naast eigen initiatief van gemeenten kunnen initiatieven ook worden aangedragen door bijvoorbeeld ontwikkelaars, energiecoöperaties, inwoners en bedrijven en ook door medeoverheden zoals de waterschappen of Rijkswaterstaat. Voor alle initiatieven

geldt dat de gemeente de uiteindelijke afweging maakt of deze initiatieven worden toegevoegd op de kaart van zoekgebieden. Indien er een wijziging is, dan neemt het college een besluit en informeert zij de raad hierover. In het eerste kwartaal van 2024 worden alle wijzigingen op de kaart besproken in het Bestuurlijk Overleg van de Energieregio NHN. In het tweede kwartaal van 2024 kan de herijkte kaart (de RES 2.0) van NHN opnieuw worden vastgesteld door de gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van de waterschappen.

Lokale ontwikkelingen

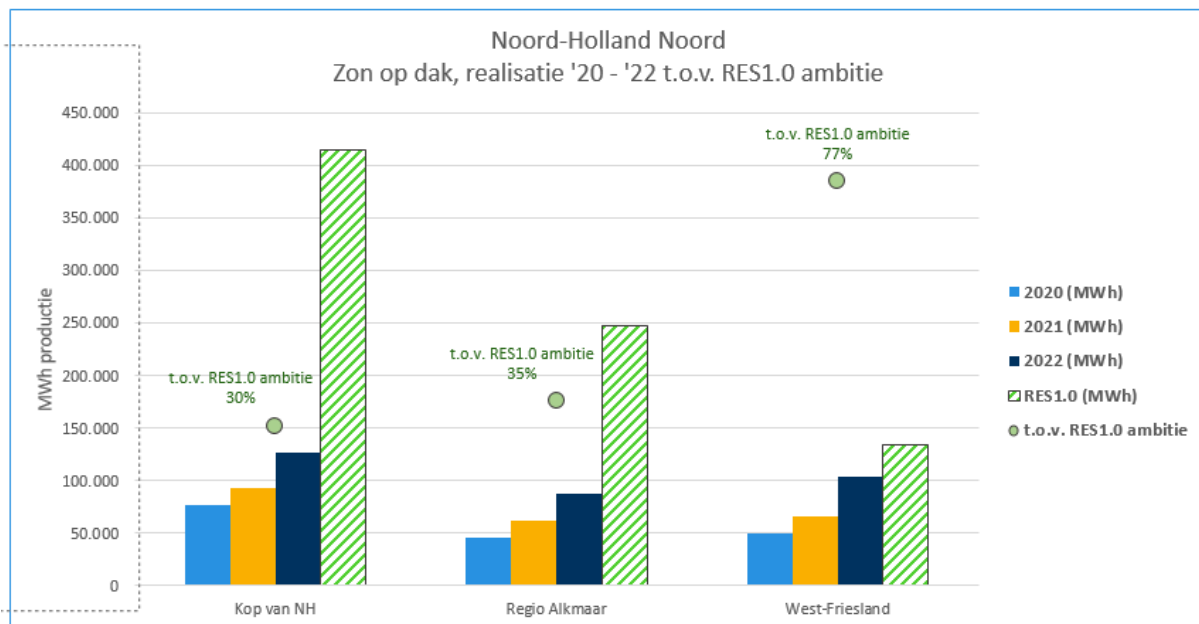
De gemeente Castricum is betrokken bij het project genaamd de Energieroute. Dit project vloeit voort uit het programma OER (Opwek Energie op Rijksgronden). Eind juni participeren inwoners en belanghebbenden over manier waarop zonne-energie langs de A9 opgewekt kan worden. Naar verwachting wordt het eindresultaat – de voorkeursvariant – in november opgeleverd. Dit kan als input worden gebruikt voor de herijking.

RES 2.0 biedt duidelijkheid

De Herijking dient meerdere doelen: het is voor de partners in de RES (gemeenten, waterschappen, provincie) van belang om inzicht te krijgen in de voortgang van de realisatie om zo hun ambitie in de zoekgebieden tijdig te kunnen realiseren. Voor de netbeheerders dient de geactualiseerde kaart als een bouwsteen om uitbreiding van het netwerk op te plannen. Tot slot scheidt een actuele kaart met zoekgebieden duidelijkheid voor inwoners, ontwikkelaars en andere belanghebbenden. Zij weten zo waar ze kunnen meepraten en meedoen.

Forse groei zon op dak

De Kop van Noord-Holland, Regio Alkmaar en West-Friesland hebben ieder een forse doelstelling voor zon op dak opgenomen in de RES. De afgelopen jaren is een forse groei van gemiddeld 30% per jaar te zien. Dat is heel mooi! Tegelijkertijd zijn er nog veel daken onbenut en zit netcongestie op veel plaatsen de snelle groei in de weg. De provincie heeft de online tool 'Zonedakje' ter beschikking gesteld, waarmee gemeenten hun beleid kunnen opstellen en groei kan worden gemonitord.

Warmtetransitie in de gebouwde omgeving

Ondersteuning voor gemeenten door Servicepunt Duurzame Energie

In het klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten een regisserende rol hebben bij de energietransitie in de gebouwde omgeving. Vooral het verduurzamen van de warmtevoorziening is een grote uitdaging. Dit is voor gemeenten een betrekkelijk nieuwe rol waardoor kennis en ervaring vaak nog beperkt zijn. Daarom stelt de provincie het Servicepunt Duurzame Energie (SPDE) beschikbaar. Het SPDE ondersteunt gemeenten, regio's en andere betrokkenen in Noord-Holland bij de energietransitie door het delen van kennis en ervaring, het bieden van expertise en door op te treden als facilitator voor het onderlinge gesprek. Gemeenten kunnen bij het SPDE terecht voor het volgen van kennisbijeenkomsten, voor praktijkgerichte leertrajecten (leerlabs), voor 1-op-1 advies en voor praktische tools en kennisproducten. Meer informatie is te vinden op [de website van Het Servicepunt](#).

Nationale programma lokale warmtetransitie van start

Vóór 2030 moeten in Nederland 1,5 miljoen woningen en vele andere gebouwen zijn verduurzaamd en/of van het aardgas af. Om gemeenten hierbij te ondersteunen met één loket, is sinds 1 januari 2023 het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) gestart. Het NPLW bouwt voort op de ervaring, kennis en producten van het landelijke Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) en het landelijke Expertise Centrum Warmte (ECW), die overgaan naar het NPLW. De activiteiten van het NPLW komen deels overeen met die van het SPDE. Om overlap van activiteiten te voorkomen en synergie te bevorderen zijn provincie en het SPDE de samenwerking met het NPLW aangegaan.

Naast de ondersteuning die het NPLW biedt, wordt vanaf 1 juli vanuit het Rijk ook subsidie aan regio's beschikbaar gesteld voor het opzetten van een lokale ondersteuningsstructuur. In Noord-Holland bestaat met het SPDE al een goed functionerende ondersteuningsstructuur. Daarom hebben provincie, het SPDE en het NPLW met gemeenten diverse regionale bijeenkomsten georganiseerd, om te bespreken hoe deze subsidie, aanvullend op de bestaande ondersteuning, het beste kan worden ingezet. Hierbij kwam naar voren dat er behoefte is aan expertise op het vlak van: juridische zaken, strategie, warmtetechnieken, wijkaanpakken, bewonersparticipatie en de inzet van data. Daarnaast is er behoefte aan uitvoeringscapaciteit voor collectieve inkoopacties, isolatieprogramma's, individuele en wijkaanpakken en uitrol van (regionale) warmtenetten.

Energie-infrastructuur

Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat

Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben afgesproken dat in iedere provincie gestart wordt met Integraal Programmeren van het Energiesysteem. Dit heeft in de provincie Noord-Holland in maart van dit jaar geresulteerd in een provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) en een Energievisie voor de regio's Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid. Deze documenten zijn [hier terug te vinden](#). De pMIEK Noord-Holland Noord is in maart 2023 door Gedeputeerde Staten van de provincie vastgesteld.

De volgende stap is het opstellen van een uitvoeringsprogramma. Dit programma vormt de basis voor de uitvoering van het pMIEK:

- het nader onderzoeken van projecten

- werken aan ruimtelijke borging in de omgevingsplannen en -visies van gemeenten en provincie
- de borging in de investeringsplannen van de netbeheerders
- de borging in het nationale MIEK
- het verder uitwerken van samenwerkingsafspraken voor de voorbereiding en realisatie van projecten
- het uitwerken van flankerend beleid en het agenderen van beleidskwesties op Rijksniveau.

Daarnaast wordt voor de volgende pMIEK, die begin 2025 moet worden vastgesteld, een bestuurlijke startnotitie opgesteld waarin de rollen, taken, bevoegdheden, governance, participatieproces, MER-aspecten en planning voor de totstandkoming van de pMIEK 2.0 worden vastgelegd. Deze startnotitie is de basis voor het proces voor het pMIEK 2.0. In de komende maanden wordt op regionaal niveau een samenwerking opgezet tussen (in ieder geval) gemeenten, waterschappen, provincie en netbeheerders om tot het uitvoeringsprogramma pMIEK 2023 en de startnotitie pMIEK 2025 te komen. Het uitvoeringsprogramma en de startnotitie zijn in het vierde kwartaal van 2023 gereed.

Geplande netuitbreidingen

Gemeenten, provincie en de netbeheerders TenneT en Liander werken samen als 'Taskforce energie-infrastructuur' aan het realiseren van de energie-infra die nodig is voor het structureel oplossen van de netcongestie en de ontwikkelingen in de provincie Noord-Holland. In gezamenlijke, lokale sessies wordt gewerkt aan het voorkomen van vertraging van de randvoorwaardelijke netuitbreidingen, om zo de bestaande knelpunten in het elektriciteitsnet zo snel mogelijk op te lossen. Hierbij wordt onder andere gekeken naar een gezamenlijke werkplanning en het beheersen van kansen en risico's. Kennisdeling tussen gemeenten onderling van opgedane inzichten en succesvolle aanpakken, is hier een belangrijk onderdeel van.

Slimme oplossingen bij netcongestie

De Taskforce energie-infrastructuur biedt ondersteuning aan bedrijven, maatschappelijk vastgoed, gemeenten en ontwikkelaars die tegen acute netcongestie aanlopen en daardoor niet kunnen uitbreiden, verduurzamen of zich kunnen vestigen. Deze ondersteuning wordt aangeboden in de vorm van:

- subsidies (provinciale subsidie voor slimme oplossingen bij netcongestie 2023 en Kansen voor West)
- informatie op de website
- een community met experts op het gebied van slimme netoplossingen die informatie delen en contacten leggen.

Ook heeft de Taskforce fixers in dienst waar bedrijven, gemeenten etc. kosteloos een beroep op kunnen doen. Deze fixers kunnen de bedrijven helpen in hun zoektocht naar oplossingen en kunnen bedrijven begeleiden bij de realisatie van oplossingen.

Laagspanningsnet

Ook het laagspanningsnet loopt tegen de grenzen aan. Netbeheerder Liander heeft hierover een bericht gepubliceerd: [Ook elektriciteitsnet in woonwijk loopt tegen grenzen aan | Liander](#). Ook inwoners en kleine ondernemingen kunnen te maken gaan krijgen met het elektriciteitsnet dat volloopt. Om woningeigenaren zoveel mogelijk te helpen, gaat Liander hen waar mogelijk toch aansluiten door het net tijdelijk extra te belasten. Daarnaast moet het elektriciteitsnet in de woonwijken flink worden uitgebreid. Liander werkt hiervoor aan een aanpak, om zo netcongestie

op het laagspanningsnet voor te kunnen blijven. Dit houdt in dat in de woonbuurten één op de drie straten open moet voor extra kabels en dat het aantal transformatorhuisjes ten minste moet worden verdubbeld. Hiervoor gaat Liander per gemeente overkoepelende afspraken maken, waardoor vaart gemaakt kan worden. In deze afspraken worden uitgangspunten vastgelegd over onder andere vormgeving, locaties, participatie etc.

Waterstof

Noord-Holland heeft van Europa de status van Hydrogen Valley gekregen. De Hydrogen Valley-status is een Europese toekenning voor regio's die zich op een onderscheidende manier inzetten voor het ontwikkelen van een energiesysteem op basis van duurzame waterstof. Op de aspecten 'publiek-private samenwerking' en 'financiering' wordt de regio zelfs als een 'bestpractice' genoemd!

Het betreft een samenwerking van de clusters in het Noordzeekanaalgebied en Noord-Holland-Noord. Met de toekenning van de Hydrogen Valley-status maakt de regio officieel deel uit van het Europese verduurzamingsprogramma. Daarmee heeft de regio betere toegang tot kennis en financiering vanuit Europa, wat voor een versnelling kan zorgen om de energievoorziening te verduurzamen.

Er zijn veel ontwikkelingen op het gebied van waterstof. Zowel in de productie van waterstof, als ook in transport, opslag en toepassing van waterstof in de industrie, zware mobiliteit en in de agrisector. Ook zal waterstof een rol spelen bij het in balans houden van het elektriciteitsnet. De coördinatie en stimulatie van de waterstofontwikkelingen worden voor het Noordzeekanaalgebied uitgevoerd door het Programmabureau NZKG. Voor de ontwikkelingen in Noord-Holland Noord is het Ontwikkelingsbedrijf NHN samen met de New Energy Coalition het aanspreekpunt.

Agenda

Uitzending 'Energieregio NH gaat door!' op 28 juni van 19:30 – 21:00

In Noord-Holland wordt hard gewerkt aan de uitvoering van de Regionale Energiestrategie, de verduurzaming van onze woningen en bedrijventerreinen, en de uitrol van bijbehorende energie-infrastructuur. Tijdens deze interactieve uitzending wordt u bijgepraat over de laatste ontwikkelingen en komen goede voorbeelden uit de regio's aan het woord. Aanmelden kan [hier](#).

Bustour Energieregio NH

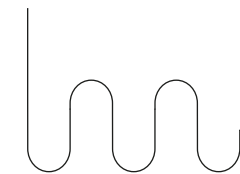
Na een zeer goed ontvangen bustour in Noord-Holland Noord in 2022 wordt er op 20 oktober 2023 opnieuw een bustour voor volksvertegenwoordigers van Noord-Holland georganiseerd. Deze keer zal de route in Noord-Holland Zuid gereden worden en neemt het programma de deelnemers mee langs verschillende relevante locaties waar zichtbaar wordt gewerkt aan de energietransitie. Uiteraard wordt er ook voor een smakelijke lunch op een fijne locatie gezorgd. De uitnodiging voor deze bustour volgt via de griffies.

Wilt u regelmatig op de hoogte worden gehouden? Schrijf u dan in voor de nieuwsbrief op www.energieregionh.nl, dan blijft u op de hoogte van de kennissessies en alles wat er binnen de energieregio gebeurt.

mei 2023

Noord-Holland Noord

Uitgangs- puntennotitie Herijking RES (2.0)

Samen continueren en versnellen

Inleiding

In een Regionale Energiestrategie (RES) beschrijven provincie, gemeenten en waterschappen samen met de netbeheerders, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en inwoners samen hoe en waar hernieuwbare elektriciteit met zonne- en windenergie kan worden opgewekt. In de regio Noord-Holland Noord is in juli 2021 de RES 1.0 vastgesteld door alle gemeenten, de provincie en het waterschap. In deze RES 1.0 zijn zoekgebieden in kaart gebracht waar onderzocht wordt onder welke voorwaarden en in welk deel van het zoekgebied zonnepanelen of windturbines het beste geplaatst kunnen worden. De voorkeur gaat daarbij uit naar zoveel mogelijk zonnepanelen op grote daken en boven parkeerterreinen. De in de RES 1.0 vastgestelde ambitie voor Noord-Holland Noord in 2030 is 3,6 TWh.

Aanleiding en doel van een Herijking RES

De Regionale Energie Strategie Noord-Holland Noord (RES NHN) is een dynamisch document. Dit betekent dat wijzigingen in het document en op de kaart met zoekgebieden mogelijk moeten zijn.

In het najaar van 2022 is de Monitor RES NHN (Q4 2022) gepubliceerd en in januari 2023 de Voortgangsrapportage RES NHN. In de Voortgangsrapportage RES NHN is geconcludeerd dat: *'In 2023 ligt de aandacht op het continueren en versnellen van de uitvoering. De huidige kaders uit de RES 1.0 bieden daarvoor voldoende ruimte. De verschillende ontwikkelingen in de zoekgebieden geven aanleiding om dit jaar te starten met de voorbereiding van het proces van de Herijking RES (2.0). Er wordt gekoerst op vaststelling van de Herijking RES (2.0) in 2024*.'*

De in de RES 1.0 vastgestelde ambitie voor 2030 voor Noord-Holland Noord, te weten 3,6 TWh, ligt wel vast. De Herijking dient meerdere doelen: het is voor de partners in de RES (gemeenten, waterschap, provincie) van belang om hun ambitie in de zoekgebieden tijdig te kunnen realiseren, voor de netbeheerders dient de geactualiseerde en opnieuw vastgestelde kaart als uitgangspunt om uitbreiding van het netwerk op te plannen én het schept duidelijkheid voor stakeholders (inwoners, ontwikkelaars, belanghebbenden, etc.).

★ In Noord-Holland Noord zijn onder meer onderstaande ontwikkelingen aanleiding om de RES te herijken (niet uitputtend):

- Wijzigingen zoekgebieden RES 1.0 door nadere concretisering
- OER trajecten: alle Rijkswegen in NHN zijn aangemeld
- Extra zoekgebieden door (te) ambitieuze opgave zon op dak
- Waterschap: opwek op en rond assets tbv 'grondstoffenfabriek'
- Mogelijk maken van repowering windturbines buiten zoekgebieden wind

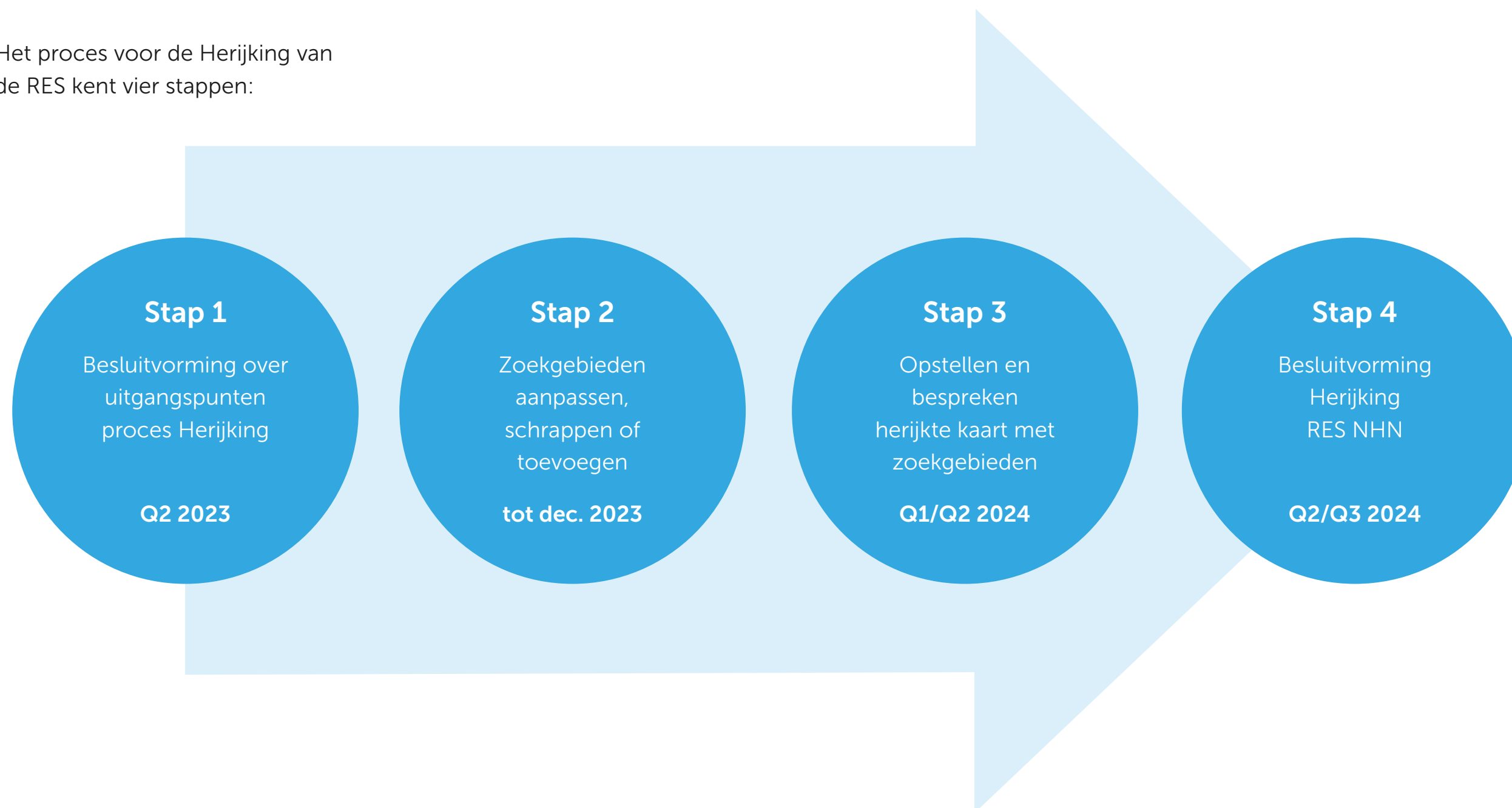
Uitgangspunten

In verschillende RES overleggen (werkgroep, stuurgroep, Bestuurlijk Overleg Energieregio XL NHN) is overeenstemming over de volgende uitgangspunten voor de Herijking van de RES:

- Huidige kaders RES 1.0 bieden voldoende ruimte om ambitie te behalen
 - 'Lean' proces Herijking RES (want: focus op de uitvoering!)
 - **alleen** over wijzigingen op de kaart met zoekgebieden
 - **niet** over wijzigen van de ambitie of het document RES
 - Gemeenten zijn verantwoordelijk voor toevoegen/wijzigingen zoekgebieden op hun grondgebied. Zij doen dit waar nodig in afstemming met buurgemeenten, deelregio en provincie
 - Toevoegen en wijzigingen van zoekgebieden kan tot december 2023, zodat gekoerst kan worden op besluitvorming in Q2 van 2024.
 - Vaststelling Herijking RES (2.0) gebeurt door de gemeenteraden, Provinciale Staten en de AB's van de waterschap
- Milieu effect rapportage (m.e.r.): **hoewel de RES mogelijk mer plichtig is, wordt ervoor gekozen om alleen de Provinciale omgevingsverordening te bemerren. Deze keuze wordt verderop in deze notitie uiteengezet.** Voor nieuwe zoekgebieden 'wind' en 'wind+zon' moet de Provinciale Omgevingsverordening worden aangepast. Hiervoor zal de provincie opnieuw een Addendum opstellen. Het plan-MER uit 2014 en het Addendum 2021 zijn hiervoor de basis.

Proces Herijking RES (2.0)

Het proces voor de Herijking van de RES kent vier stappen:

Stap 1: Besluitvorming over Uitgangspunten voor de Herijking RES (Q2 2023)

Colleges van alle gemeenten van NHN, Gedeputeerde Staten en de Dagelijks Besturen van het waterschap besluiten over deze Uitgangspuntennotitie Herijking RES. De Herijking geeft uitvoering aan de bestaande afspraken van de RES. Anders gesteld: de kaders van de RES worden niet gewijzigd, daarom hoeft er over de Uitgangspuntennotitie geen besluit te worden genomen door gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van het waterschap. Zij worden over de start en het verdere verloop van het Herijkingsproces van de RES geïnformeerd middels een informatiebrief en een (digitale) informatieavond. Daarnaast zal ook een (pers)bericht worden opgesteld waarmee gemeenten inwoners en belangstellenden kunnen informeren dat de deur van de RES op een kier staat voor nieuwe initiatieven.

★ Ministeries en Rijksvastgoedhoudende diensten werken samen en in overleg met de regio's aan de mogelijkheden voor de opwek van energie op rijksvastgoed. Dit gebeurt in het programma Opwek van [Energie op Rijksvastgoed \(OER\)](#).

Stap 2: Wijzigen kaart zoekgebieden (t/m Q3 2023)

Gemeenten zijn aan zet waar het gaat om toevoegen, concretisering of aanpassing (vergroten, verkleinen, schrappen) van zoekgebieden. Naast eigen initiatief van gemeenten kunnen initiatieven voor de concretisering of aanpassing van zoekgebieden ook worden aangedragen door bijvoorbeeld ontwikkelaars, energiecoöperaties, inwoners en bedrijven maar ook door het waterschap of Rijkswaterstaat (vanuit een OER traject[★]). Voor **alle** initiatieven geldt dat de gemeente de uiteindelijke afweging maakt of deze initiatieven worden toegevoegd op de kaart van zoekgebieden.

Om een bestaand zoekgebied aan te passen of *nieuwe* zoekgebieden toe te voegen, is besluitvorming nodig in het college (besluitvorming in de raden, Staten en Algemeen Bestuur komt bij vaststelling van de Herijking RES). Het is de verantwoordelijkheid van resp. gemeenten en provincie om

daarbij ook de gemeenteraden en Staten te informeren. Zodat zij – als de besluitvorming van de Herijking RES (2.0) voorligt – goed geïnformeerd zijn en hun rol en invloed goed en tijdig hebben kunnen inzetten.

Voor zowel het wijzigen als toevoegen van zoekgebieden geldt dat waar nodig wordt afgestemd met buurgemeenten, deelregio of provincie. De provincie is bevoegd gezag voor windenergieprojecten tussen de 5 en 100 MW. Daarom geldt bij initiatieven voor wind dat gemeenten en provincie samen optrekken en dat voor het toevoegen van windzoekgebieden zowel het college van de gemeente als Gedeputeerde Staten hierover besluiten. Bij windenergieprojecten boven 100 MW is het Rijk bevoegd gezag.

Voor ieder nieuw zoekgebied geldt dat er voorafgaand aan besluitvorming in de colleges een integrale afweging moet worden gemaakt

★ Ten behoeve van het overleg, monitoring voortgang en berekening doelbereik zijn de gemeenten verantwoordelijk om de actuele stand/status van zoekgebieden bij te houden in het zogenaamde 'gebiedspaspoort'. Dit gebiedspaspoort wordt publiek ontsloten via de [RES Viewer](#). Deze viewer toont de zoekgebieden van de Regionale Energiestrategieën (RES) Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid, in combinatie met relevant provinciaal (ruimtelijk) beleid.

en dat de omgeving en belanghebbenden hierbij moeten worden betrokken. Het is ook wenselijk om de milieubelangen op een goede en zichtbare manier in beeld te brengen en mee te laten wegen. De voortgang in de zoekgebieden en de wijzigingen op de kaart worden besproken in ieder Bestuurlijk Overleg XL van de Energieregio NHN*. In dit overleg zitten alle portefeuillehouders RES van gemeenten, waterschap en Provincie. De deadline voor wijzigingen op de kaart voor de Herijking RES (2.0) is december 2023.

Stap 3: Opstellen en bespreken gewijzigde kaart zoekgebieden Q1 2024

Het programmabureau RES NHN zorgt voor het opstellen van de gewijzigde kaart en de herberekening van de opbrengst uitgedrukt in TWh. Deze herijkte kaart wordt besproken in werkgroep RES, (proces)Stuurgroep RES en het Bestuurlijk Overleg Energieregio XL NHN. Voor gemeenteraden, Provinciale Staten en AB-leden van het waterschap wordt een (digitale) informatieavond georganiseerd en een informatiebrief opgesteld.

Indien in het Bestuurlijke Overleg Energieregio XL NHN overeenstemming wordt bereikt over de nieuwe kaart met zoekgebieden, wordt deze voorbereid voor integrale besluitvorming in alle raden, Staten en AB. Zo besluit iedereen over hun eigen deel maar wordt dat deel wel in het grotere geheel geplaatst zodat de samenhang in het gebied ook helder is. Indien er nog aanpassingen aan de kaart moeten worden gedaan en opnieuw besprekingen moeten plaatsvinden, dan verschuift de besluitvorming in alle waarschijnlijkheid naar Q3 2024.

Stap 4: Besluitvorming in gemeenteraden, Provinciale Staten en AB's waterschappen Q2/Q3 2024

Na besluitvorming zorgen gemeenten dat de nieuwe zoekgebieden worden geborgd in het omgevingsbeleid. De provincie past de Provinciale Omgevingsverordening aan; nieuwe zoekgebieden wind en wind+zon worden daarin opgenomen zodat gemeenten in die gebieden wind mogelijk kunnen maken.

Milieu effect rapportage bij RES 1.0

In hoeverre bestaat er op basis van nationale en/of Europese regelgeving een plicht om een milieueffectrapportage (MER) uit te voeren bij de Regionale Energiestrategie? Een werkgroep met juristen en beleidsexperts van Rijk, provincies, gemeenten, NP RES, netbeheerders en de Commissie m.e.r. bracht in maart 2022 advies uit over die vraag. Kern van het advies is dat voor het tot stand komen van de RES 1.0 een plan-MER niet verplicht was. De regio NHN heeft meegedaan aan een pilot vanuit het Nationaal Programma RES. Omdat de RES onder de omgevingswet -die naar verwachting ingaat op 1 januari 2024- mogelijk wel MER-plichtig is kan dit een procesrisico opleveren bij de uitvoering van de RES-zoekgebieden. Om dit procesrisico geheel te voorkomen dient zowel de RES 1.0 als de RES 2.0 te worden bemeerd.

Na het vaststellen van de RES 1.0 heeft de provincie de zoekgebieden 'wind' en 'wind+zon' opgenomen in de Provinciale Omgevingsverordening en daarbij een Addendum op het plan-MER 'wind-op-land' uit 2014 laten opstellen met als doel de milieugevolgen van de aanpassing van het windbeleid inzichtelijk te maken. Alle zoekgebieden 'wind' en 'wind+zon' uit de RES van NHN en NHN zijn daarin meegenomen. Als daarnaast elk uitvoeringsbesluit een eigenstandige en locatie-specifieke onderbouwing van de relevante milieuaspecten bevat, zal het procesrisico nauwelijks meer aanwezig zijn. Denk hierbij aan een plan-MER voor alle windzoekgebieden of een MER-beoordeling voor ieder windpark.

MER bij Herijking RES (2.0)

Voor wijziging van zoekgebieden 'wind' en 'wind+zon' moet de Provinciale Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 (OVNH 2022) opnieuw worden aangepast. Hiervoor zal een Addendum worden opgesteld. Het planMER uit 2014 en het Addendum 2021 zijn hiervoor de basis. De procedure is op hoofdlijnen als volgt:

1. Openbare kennisgeving van het voornemen tot het opstellen van het addendum plan-MER voor nieuwe zoekgebieden wind en wind+zon
2. Opstellen Addendum MER plus ontwerp-herziening Provinciale OV NH 2022
3. Publicatie ontwerp-herziening Provinciale Omgevingsverordening plus ontwerp addendum MER inclusief bijlagen gevolgd door zienswijzenperiode en voorleggen aan Commissie m.e.r.
4. Verwerking zienswijzen en advies Commissie m.e.r. in herziening OVNH
5. Aanpassen werkingsgebied wind door opnemen wijziging zoekgebieden wind en wind+zon in OVNH 2022 en vaststellen herziening OVNH2022